

КОМЕНТАРІ
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
щодо звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми
20077 Геодезія та землеустрій,
рівень вищої освіти Бакалавр,
спеціальність 193 – Геодезія та землеустрій

Співпраця з експертною групою була змістовною й продуктивною. Ми вдячні експертам за ґрунтовні обговорення й відзначені сильні сторони ОП «Геодезія та землеустрій».

ОП «Геодезія та землеустрій» у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства та нормативними документами (Закон України «Про вищу освіту» та іншими законами України, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності; фахових Законів України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність», «Про національну інфраструктуру геопросторових даних», «Про Державний земельний кадастр», «Про землеустрій», «Про охорону навколишнього природного середовища»; нормативних і допоміжних документів НАЗЯВО; Нормативні документи КНУТШ тощо).

Обґрунтовані рекомендації надані експертами слугуватимуть покращенню реалізації ОП та її подальшому вдосконаленню у відповідності до цілей ОП й узгоджень зі стейкхолдерами.

Водночас ми маємо певні коментарі та аргументовані заперечення щодо окремих позицій звіту:

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
ПІДСУМОК СЛАБКІХ СТОРІН ПРОГРАМИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ З ЇЇ УДОСКОНАЛЕННЯ	
<p>Експертна група встановила, що мають місце окремі слабкі сторони програми, які потребують удосконалення та активізації, а саме:</p> <p>1. Освітні компоненти, включені до освітньої програми дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання шляхом обов'язкового вивчення як ОК так і ВК. Обов'язкові компоненти не в повному обсязі забезпечують заявлені в ОП компетентності та ПРН в частині землеустрою, які забезпечуються завдяки вибірковим дисциплінам. Потребує конкретизувати орієнтацію освітньої програми у</p>	<p>Наведені зауваження є декларативними, а деякі з них не мають під собою підстав.</p> <p>Зазначені слабкі сторони протирічать зазначеним експертами загальним враженням про ОП (II. Резюме. Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям) вказано, що «Цілі освітньої програми та програмні результати навчання враховують тенденції розвитку спеціальності, відповідають, як стандарту вищої освіти за спеціальністю 193 Геодезія та землеустрій, так і потребам та пріоритетам ринку праці».</p> <p>В п. 2 критерію 1 - Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін, зазначено: «під час формування цілей та програмних результатів навчання враховані побажання та інтереси роботодавців, що підтверджено протоколами (зустріч з роботодавцями, які були представлені на запит ЕГ), а також враховані пропозиції від студентів (Протокол №15 від 26.05.2021р)».</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>відповідності до її спрямування та наповнення обов'язковими освітніми компонентами. Рекомендовано удосконалити структуру ОП таким чином щоб заявлені компетентності та результати навчання забезпечувались ОК.</p> <p>2. Структура освітньої програми ускладнює формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін. Рекомендовано удосконалити можливість обрання вибіркового дисциплін без потенційного ризику втрати фахової складової навчання</p>	<p>Не зрозуміла позиція експертів до того, що обов'язкові компоненти <u>не в повному обсязі (частково) забезпечують заявлені в ОП компетентності та ПРН в частині землеустрою.</u> Варто зауважити, що обов'язковим є досягнення програмних РН. Засоби досягнення цих РН – конкретні освітні компоненти та їх поєднання – визначаються ЗВО самостійно.</p> <p>ОП «Геодезія та землеустрій» містить загальну кількість ОК = 39 компонент (редакція 2022 р.) з них: 13 ОК - компоненти ЗВО та географічного спрямування, 9 ОК - компоненти технічного напрямку (супутникова геодезія, топографія, фотограмметрія, основи дистанційного зондування землі тощо); 5 ОК - міждисциплінарні компоненти, які пов'язують геодезію та землеустрій (комп'ютерна графіка, інженерна комп'ютерна графіка, основи географічних інформаційних систем і технологій тощо); 5 ОК - компоненти землеустрою (історія розвитку землеустрою та кадастру, раціональне використання та охорона земель, ГІС в кадастрових системах тощо); 4 ОК - компоненти практичного напрямку (навчальні практики: ґрунтознавство, топографічна, топографо-геодезична, практикум з інформаційних технологій, виробнича практика); 3 ОК - компоненти узагальнюючі та підсумкові: курсові роботи (топографо-геодезичного та землевпорядного спрямування) та кваліфікаційна робота бакалавра. Вибіркові дисципліни, які представлені у блоці «Геодезія та землеустрій» підсилюють фаховість та отримані результати, які забезпечуються ОК.</p> <p>Вся структура ОП «Геодезія та землеустрій» та перераховані освітні компоненти, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему та дозволяють досягти цілей та програмних РН, що підтверджено висновками стейкхолдерів та студентів-випускників (як і було зазначено у висновках експертів).</p> <p>Судження експертів щодо відповідності Критеріям мають бути аргументованими, а також базуватися на конкретних доказах, що були отримані в ході акредитаційної експертизи, тому вони мають, на нашу думку, декларативний характер та є безпідставними.</p> <p>Положенням про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін (http://senate.univ.kiev.ua/?p=855) передбачено такі варіанти вибору дисциплін: з варіативної складової навчального плану освітньої програми, на якій студент навчається; із блоку дисциплін навчального плану іншої освітньої програми того ж освітнього рівня; із блоку обов'язкових дисциплін іншої освітньої програми іншого освітнього рівня; в іншому ЗВО за умов реалізації студентом права на академічну мобільність. В Університеті створені та діють</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
	<p>особисті онлайн-кабінети для студентів в системі Triton (https://student.triton.knu.ua), через яку студенти обирають вибіркові компоненти. У звіті ЕГ зазначено, що під час зустрічі із академічним персоналом, викладачі наполягали на тому, що фактично здобувачі можуть обирати дисципліни із споріднених спеціальностей і інших освітніх програм. Під час зустрічі із студентською спільнотою, вони також свідчили проте що така можливість вибору є, однак вони обирають рекомендований блок оскільки розуміють його необхідність для фахової підготовки.</p> <p>Експерти ставлять під сумнів надання студентам можливостей формувати індивідуальну освітню траєкторію, ставлять під сумнів дієвість нормативних документів КНУТШ, його автономність.</p>
<p>3. Робота зі стейкхолдерами потребує підсилення, особливо питання залучення професіоналів практиків безпосередньо до аудиторних занять шляхом проведення тематичних гостьових лекцій.</p>	<p>Позиція експертів, яка викладена у звіті має протиріччя, а саме в п.2 Критерію 1 (Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін) зазначено: «Під час формування цілей та програмних результатів навчання враховані побажання та інтереси роботодавців. На сайті є ряд рецензій від роботодавців починаючи з 2019 року https://geo.knu.ua/osvitni-programy/os-bakalavr/. Протоколом №2 від 18.11. 2020р. (Зустріч із роботодавцями)», що підтверджує факти залучення стейкхолдерів. Окремо надаємо витяг із Меморандуму про співпрацю між Держгеокадастром та КНУТШ від 25 листопада 2021 року (якому не було приділено уваги з боку експертів але який надає чітку відповідь на зауваження): ст.1 - метою цього Меморандуму є співпраця та взаємний обмін досвідом в межах відповідних функцій і повноважень Сторін, здійснення наукової, методичної та практичної діяльності у сфері національної інфраструктури геопросторових даних, топографо-геодезичної та картографічної діяльності. Ст 2. - напрями співпраці - розробка та втілення навчальних та інформаційних програм та курсів, різноманітних проектів, спрямованих на підвищення рівня освіти... проведення спільних заходів (семінарів, тренінгів, лекцій, конференцій тощо)... Спільне проведення освітніх та кар'єроформуючих заходів для здобувачів вищої освіти(ярмарок вакансій, день відкритих дверей, презентації. Екскурсії на підприємства, профорієнтаційне тестування та консультування, науково-практичні конференції та семінари, тренінги, круглі столи, діалоги-зустрічі та ін)... сприяння практичній підготовці та працевлаштуванню випускників. Маємо також Договори із іншими відомствами та установами, в яких також це прописується.</p> <p>Як було зазначено у звіті-самооцінки, роботодавці залучені до аудиторних занять ОП шляхом проведення занять-презентацій..... Оскільки додаткових запитів не було, надаємо наступну інформацію - перед студентами виступали з доповідями/лекціями/презентаціями:</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
	<p>«Дрони в геодезії та картографії. Досвід використання Dron.ua» (Валерій Яковенко, засновник компанії-інтегратора безпілотних технологій DroneUA) – з демонстрацією приладової бази.</p> <p>«Інноваційні геопросторові апаратно-програмні технологічні рішення корпорації Trimble та Використання сучасного геодезичного обладнання для цілей землеустрою та кадастру» (Мизін Дмитро Олексійович, Глушко Олег, ТОВ "КМС" – офіційний майстер-дистриб'ютор в Україні компанії Trimble Navigation(США)) – з демонстрацією приладової бази.</p> <p>«Формування національної інфраструктури просторових даних = пріоритетний напрям розвитку геодезичної галузі» Карпінський Ю.О.. д.техн.н., проф.</p> <p>«Сучасні технології в агросфері» (Микола Чирвак, Василь Шиманський, компанія Smartfarming».</p> <p>Все вищезазначене спростовує надане експертами зауваження.</p>
<p>Критерій 1. ПРОЕКТУВАННЯ ТА ЦІЛІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ</p>	
<p>Загальний аналіз щодо Критерію 1:</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання враховують тенденції розвитку спеціальності, відповідають потребам і пріоритетам ринку праці.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1. Обов'язкові компоненти не в повному обсязі забезпечують заявлені в ОП компетентності та ПРН в частині землеустрою, які забезпечуються завдяки вибірковим дисциплінам. Освітні компоненти, включені до освітньої програми дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання шляхом обов'язкового вивчення як ОК так і ВК, в той час ВК мають підсилювати отримання компетентності. Також ЕГ радить конкретизувати орієнтацію освітньої програми у відповідності до її спрямування та наповнення обов'язковими освітніми компонентами.</p>	<p>Наведені зауваження у звіті ЕГ згідно обґрунтування відповідності Критерію 1, мають рекомендаційний характер, що підтверджено висновками та обґрунтуваннями: «Представлені слабкі сторони суттєво не впливають на освітній процес і стосуються більше організаційних аспектів формування теоретичної частини ОП, отже не перешкоджають досягненню на ОП заявлених результатів навчання».</p> <p>При розробці програми, проектною групою за основу було покладено термінологія та сутність поняття землеустрою, згідно ст.181 - 186 Земельного Кодексу України, за якими землеустрій визначається, як сукупність соціально-економічних та екологічних заходів, спрямованих на регулювання земельних відносин та раціональної організації території адміністративно-територіальних утворень, суб'єктів господарювання, що здійснюються під впливом суспільно-виробничих відносин і розвитку продуктивних сил. Обов'язкові компоненти, а також РНП в яких прописуються загальні, фахові компетентності та програмні результати повністю закривають та відповідають матриці відповідності ОП. <i>Засоби досягнення цих РН – конкретні освітні компоненти та їх поєднання – визначаються ЗВО самостійно, а також досягнення ПРН та формування загальних, фахових компетентностей можливо і через вивчення окремої дисципліни, і через синтез кількох ОК.</i></p> <p>Дамо відповідь по окремим пунктам зауважень Критерію 1. У п.7. Критерію 1 експертами зазначено, що «в структурі ОП не має ОК спрямованих на</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>Рівень відповідності Критерію 1. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1. Рекомендовано при перегляді ОПП більш чітко відобразити унікальність ОПП та конкретизувати орієнтацію освітньої програми у відповідності до її назви та наповнення обов'язковими освітніми компонентами. Представлені слабкі сторони суттєво не впливають на освітній процес і стосуються більше організаційних аспектів формування теоретичної частини ОП, отже не перешкоджають досягненню на ОП заявлених результатів навчання. ОП відповідає визначеному критерію з рекомендаціями щодо її удосконалення, експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає Критерію 1 за рівнем В.</p>	<p><u>набуття дослідницьких знань та навичок</u>», що протирічить попередньому висновку експертів «Під час зустрічі, академічним персоналом було наголошено на тому що особливість ЗВО полягає в тому що навчання з першого курсу має дослідницьке спрямування і такі знання здобувачі отримують під час виконання курсових і кваліфікаційної робіт. В ОП зазначено що кваліфікаційна робота має бути завершеним дослідженням, яке передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у предметній області геодезії та землеустрою.», та з Критерієм 4, де експертами зазначено: «Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми. Одним з основних принципів освітньої діяльності ЗВО є нерозривність процесів навчання, науково-дослідницької роботи та виробництва, що визначено Статутом Київського національного університету імені Тараса Шевченка. В результаті спілкування із фокус-групами, академічним персоналом зазначено, що здобувачі вчать формувати програму власного дослідження, підбирати методи відповідно до цілей і завдань, працювати з літературою та презентувати отримані результати під час виконання курсових і кваліфікаційних робіт».</p> <p><i>Це взаємовиключні висновки, тому не можуть враховуватися як зауваження.</i></p> <p>Ми врахуємо корисні рекомендацію щодо конкретизації орієнтації ОП при її перегляді, згідно вимог щодо оновлення ОП після проходження акредитації.</p>
<p>Критерій 2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ</p>	
<p>Загальний аналіз щодо Критерію 2: Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2. Освітні компоненти, включені до освітньої програми дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання шляхом обов'язкового вивчення як ОК так і ВК, в той час як ВК мають підсилювати отримання компетентності. Обов'язкові компоненти не в повному обсязі забезпечують заявлені в ОП компетентності та ПРН в частині землеустрою, які забезпечуються завдяки вибірковим дисциплінам. Потребує конкретизувати орієнтацію освітньої</p>	<p>Оскільки заявлені ЕГ зауваження у п. 2 вже розглядалися експертами як складові Критерію 1, їх повторення в переліку зауважень щодо відповідності Критерію 2 призводить до подвійного зниження результатів оцінювання ОПП, що є на нашу думку неприпустимим. <i>Дано відповідь до конкретних пунктів зауважень Критерію 2. До п 2.</i> Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf) <i>структурно-логічна схема</i> – наукове та методичне обґрунтування процесу реалізації освітньо-професійної програми підготовки та основа для створення навчального та робочого навчального планів. За формою структурно-логічна схема є описом логічної послідовності компонент освітньої програми. <i>Оскільки сучасні стандарти ВО не регламентують форму подання і зміст освітніх програм, питання зображення структурно-</i></p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>програми у відповідності до її спрямування та наповнення обов'язковими освітніми компонентами. В ОП логічна взаємопов'язаність дисциплін має бути удосконалена. Рекомендовано удосконалити структуру ОП таким чином щоб заявлені компетентності і результати навчання забезпечувались ОК. Структура освітньої програми ускладнює формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін. Рекомендовано удосконалити можливість обрання вибіркових дисциплін без потенційного ризику втрати фахової складової навчання.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 2. Рівень В</p>	<p>логічних схем знаходиться в сфері діяльності ЗВО і регламентується нормативними документами ЗВО. Наказ ректора КНУ ім. Тараса Шевченка «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форми опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форми робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічних працівників» №729-32 від 11.08.2017р. та Додаток 1 «Форма опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Dod1_Forma_opus_op.pdf) вимог щодо форми подання структурно-логічної схеми не висуває, вбачаючи що форма структурно-логічної схеми має відповідати особливостям програм і надавати всю необхідну інформацію упорядникам навчальних планів.</p> <p>До п.4 - Університет має академічну автономію, якою забезпечив максимально можливий рівень свободи здобувачів у формуванні своїх індивідуальних освітніх траєкторій. Положенням про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін (http://senate.univ.kiev.ua/?p=855) передбачено такі варіанти вибору дисциплін: з варіативної складової навчального плану освітньої програми, на якій студент навчається; із блоку дисциплін навчального плану іншої освітньої програми того ж освітнього рівня; із блоку обов'язкових дисциплін іншої освітньої програми іншого освітнього рівня; в іншому ЗВО за умов реалізації студентом права на академічну мобільність. В Університеті створені та діють особисті онлайн-кабінети для студентів в системі Triton (https://student.triton.knu.ua), через яку студенти обирають вибіркові компоненти. У звіті ЕГ зазначено, що під час зустрічі із академічним персоналом, викладачі наполягали на тому, що фактично здобувачі можуть обирати дисципліни із споріднених спеціальностей і інших освітніх програм (в обсязі 55 кредитів ЄКТС). Під час зустрічі із студентською спільнотою, вони також свідчили про те що така можливість вибору є, однак вони обирають рекомендований блок оскільки розуміють його необхідність для фахової підготовки.</p> <p>Окреме здивування у звіті ЕГ викликало твердження про те, що «45,9 % студентів географічного факультету не задоволені можливістю обирати дисципліни.» Звертаємо увагу на те, що на географічному факультеті 16 освітніх програм за 6 спеціальностями і середньостатистична оцінка та вибірка (а в даному опитуванні була замала кількість респондентів) не може бути показовою для конкретної програми, для цього роблять щорічно окремі соціологічні опитування до ОП «Геодезія та землеустрій».</p> <p>Експерти не мають жодних підстав ставити під сумнів формування індивідуальної освітньої траєкторії, рекомендують удосконалити</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
	<p><i>можливість обрання вибірових дисциплін без потенційного ризику втрати фахової складової навчання, що нівелює дієвість нормативних документів КНУТШ, його автономність. З цим ми не можемо погодитися.</i></p>
<p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.</p> <p>Представлені слабкі сторони суттєво не впливають на освітній процес і стосуються більше організаційних дій щодо послідовності вивчення ОК та їх кількості. Рекомендовано удосконалити структуру ОП таким чином щоб заявлені компетентності і результати навчання забезпечувались ОК. Структура освітньої програми ускладнює формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін. Рекомендовано удосконалити можливість обрання вибірових дисциплін без потенційного ризику втрати фахової складової навчання. Вимоги щодо реалізації Критерію 2 впроваджені на достатньому рівні.</p>	<p>Дано відповідь по кожному пункту зауважень Критерію 2.</p> <p>У п. 2 Критерію 2 експерти зазначили, що «У структурно-логічній схемі відсутня взаємопов'язаність дисциплін» та «в перелік обов'язкових компонент не включені дисципліни, які спрямовані на набуття наведених вище результатів навчання в частині землеустрою» (подібне зауваження у п.3.Критерію 2).</p> <p>На ці зауваження було надано відповідь у загальному блоці «Підсумки...»: ОП «Геодезія та землеустрій» містить загальну кількість ОК = 39 компонент (редакція 2022 р.) з них: 13 ОК - компоненти ЗВО та географічного спрямування, 9 ОК - компоненти технічного напрямку (супутникова геодезія, топографія, фотограмметрія, основи дистанційного зондування землі тощо); 5 ОК - міждисциплінарні компоненти, які пов'язують геодезію та землеустрій (комп'ютерна графіка, інженерна комп'ютерна графіка, основи географічних інформаційних систем і технологій тощо); 5 ОК - компоненти землеустрою (історія розвитку землеустрою та кадастру, раціональне використання та охорона земель, ГІС в кадастрових системах тощо); 4 ОК - компоненти практичного напрямку (навчальні практики: ґрунтознавство, топографічна, топографо-геодезична, практикум з інформаційних технологій, виробнича практика); 3 ОК - компоненти узагальнюючі та підсумкові: курсові роботи (топографо-геодезичного та землевпорядного спрямування) та кваліфікаційна робота бакалавра. Вибіркові дисципліни, які представлені у блоці «Геодезія та землеустрій» підсилюють фаховість та отримані результати, які забезпечуються ОК.</p> <p>Вся структура ОП «Геодезія та землеустрій» та перераховані освітні компоненти, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему та дозволяють досягти цілей та програмних РН, що підтверджено висновками стейкхолдерів та студентів-випускників (як і було зазначено у висновках експертів). При розробці програми, проектною групою за основу було покладено термінологія та сутність поняття землеустрою, згідно ст.181 - 186 Земельного Кодексу України.</p> <p>У п.4. Критерію 2 експерти сумніваються у словах студентів під час зустрічей у фокус-групах, у виконанні нами нормативних документів КНУТШ (Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін): «Під час зустрічі із студентською спільнотою, вони також свідчили проте що така можливість вибору є, однак вони обирають рекомендований блок оскільки розуміють його необхідність для фахової підготовки. Навіть якщо така можливість існує.....». Вважаємо</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
	<p>недоречними такі формулювання висновків експертів.</p> <p>У п. 7 Критерію 2 «Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)» експертами зазначено, що в структурі ОП не має ОК спрямованих на набуття дослідницьких знань та навичок. Також до ЗУ «Про вищу освіту» перший (бакалаврський) рівень вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування складних спеціалізованих задач у певній галузі професійної діяльності і не передбачає дослідницьких навичок.</p> <p>Згідно цього виникає непорозуміння та навіть протиріччя із Критерієм 4, де експертами зазначено: <i>«Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми»</i>.</p> <p>Одним з основних принципів освітньої діяльності ЗВО є нерозривність процесів навчання, науково-дослідницької роботи та виробництва, що визначено Статутом Київського національного університету імені Тараса Шевченка. В результаті спілкування із фокус-групами, академічним персоналом зазначено, що здобувачі вчаться формувати програму власного дослідження, підбирати методи відповідно до цілей і завдань, працювати з літературою та презентувати отримані результати під час виконання курсових і кваліфікаційних робіт.</p> <p>Отже, зауваження експертів ЕГ є суб'єктивними і не потребують врахування</p>
<p>Критерій 3. ДОСТУП ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ</p>	
<p>Загальний аналіз щодо Критерію 3:</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.</p> <p>На сайті ЗВО у вільному доступі є всі нормативні документи, що роз'яснюють правила прийому на ОП та зміст фахових випробувань. Уся викладена інформація є чіткою та зрозумілою і відповідає вимогам чинного законодавства.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.</p> <p>Недостатній рівень інформування студентів про неформальну освіту. Доцільно було б популяризувати неформальну освіту за даною ОП. Гарною практикою може бути зарахування результатів проходження онлайн-курсів в розрізі окремих тем дисциплін ОП, як елемент неформальної освіти.</p>	<p>Вважаємо дивним рекомендації щодо рекомендацій популяризації онлайн-курсів в розрізі окремих тем дисциплін ОП, як елементу неформальної освіти. В жодному нормативному документі не прописується про популяризацію онлайн-курсів, така рекомендація взагалі є дуже дивною – програми формальної освіти можуть враховувати результати неформальної освіти, але не є придатками неформальної освіти.</p> <p>Нагадаємо що наказ Міністерства освіти і науки України за №130 від 16 березня 2022 року «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти», який відкриває для університетів можливість перезарахування результатів навчання здобутих у неформальній освіті (до цього часу будь-які дії з такого перезарахування були незаконними) набрав чинності тільки 23 вересня 2023 року. Університет сформував робочу групу для розробки свого документу з цього питання (розпорядження ректора «74 від 14.09.2022 року»). Розроблений робочою групою проект Положення «Про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фаховій передвищій</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>Рівень відповідності Критерію 3. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3. Освітня програма, в цілому, відповідає критерію 3. Правила прийому на навчання за ОП відповідають чинному законодавству та враховують особливості ОП. Рекомендовано довести до студентів інформацію та практикувати перезарахування результатів неформально здобутої освіти</p>	<p>освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (в Університеті є 2 коледжі) проходить етап обговорення і буде поданий на затвердження Вченою Радою до завершення 1-го семестру 2022/2023 навчального року.</p> <p>Принадібно зазначимо, що оскільки до цього часу перезарахування результатів здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти як цілісних компонент програми в Університеті не здійснювалось, то загроз втрати якості освіти за програмою не виникало</p> <p>Таким чином підстав для зниження оцінки за Критерієм 3 до рівня В немає, а відмічений експертами сильні сторони демонструють високий рівень відповідності, що дозволяє нам пропонувати оцінити дану ОП за Критерієм 3 на А.</p>
<p>Критерій 4. НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ</p>	
<p>Загальний аналіз щодо Критерію 4:</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4. За умов карантинних обмежень, вітчизняні і міжнародні конференції відбуваються переважно в on-line форматі. Виходячи з цього можна зазначити низький рівень участі здобувачів вищої освіти у конференціях на базі інших вітчизняних та зарубіжних університетів. Враховуючи розвиток сучасних технологій і трансформацію сучасного законодавство необхідно частіше оновлювати зміст фахових дисциплін. ЕГ рекомендує оновлювати РНП фахових дисциплін щороку. Підвищити рівень активності студентів у конференціях інших вищих навчальних закладів і за можливістю міжнародних.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 4. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4. Вимоги щодо реалізації Критерію 4 впроваджені на достатньому рівні, що підтверджено вище зазначеними фактами. Експертна група рекомендує посилити роботу</p>	<p>Дамо відповідь по окремим пунктам зауважень Критерію 4.</p> <p>У п. 3 Критерію 4 експерти зазначили «....Низький рівень участі здобувачів вищої освіти у конференціях на базі інших вітчизняних та зарубіжних університетів», в той же час експерти у звіті фіксують протилежне: «Найбільш активні студенти програми беруть участь у конференціях молодих вчених. Традиційно щороку на географічному факультеті відбувається Міжнародна наукова міждисциплінарна конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Шевченківська весна: Географія», в роботі якої активну участь беруть студенти ОП «Геодезія та землеустрій». Раз на 3 роки кафедра проводить власну конференцію «Картографія та вища школа» має розділ Міждисциплінарні зв'язки картографії. У співавторстві з науковими керівниками студенти публікують наукові праці. За період 2019-2021рр. - опубліковано у співавторстві зі студентами 11 статей у фахових виданнях. Є сучасні публікації викладачів і студентів у фаховому виданні, що входить до наукометричної бази Index Copernicus (доцент Тітова С.В., Гурман А. «Сучасний стан та проведення рекультивацийних заходів на порушених землях», DOI: 10.30888/978-3-9821783-1-8.2020-01-02-036)».</p> <p>Тобто, експерти самі спростовують свої зауваженнями підтвердженням, що у співавторстві з науковими керівниками студенти публікують наукові праці у фахових виданнях та приймають участь у вітчизняних та міжнародних конференціях (Німеччина, Болгарія), це було зазначено у звіті та у додатковій інформації на запит.</p> <p>Також категорично не погоджуємося з рекомендацією оновлення РНП щороку. Експертною групою встановлено, що деякі робочі програми за дисциплінами фахового спрямування перезатверджено на наступний рік. Оновлення РНП проводять згідно доцільності внесення змін (зміна законодавства тощо), що й проводиться своєчасно (це</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>щодо участі здобувачів вищої освіти у конференціях на базі інших вітчизняних та зарубіжних університетів; оновлювати зміст фахових дисциплін щорічно. Представлені слабкі сторони суттєво не впливають на освітній процес і стосуються більше організаційних та мотивуючих процедур, отже не перешкоджають досягненню на ОП заявлених результатів навчання.</p>	<p>контролює гарант і робоча група). Однак оновлення РНП, які мають більш-менш сталість у сфері геодезії та землеустрою мають проходити через процедуру пролонгації. При цьому експерти у висновку підтвердили, що «Викладачі щороку оновлюють зміст або перезатверджується РНП (не більше ніж 3 роки поспіль). Під час роботи в фокус-групах викладачі проінформували, що оновлення змісту освітніх компонентів відбуваються що на основі врахування передових наукових досягнень, результатів власних наукових досліджень та сучасних практик у сфері геодезії та землеустрою. Експертна група засвідчує, що ознайомлення викладачів з сучасними науковими досягненнями та практиками у галузі відбувається в результаті систематичного підвищення кваліфікації участі у Всеукраїнських та міжнародних наукових та науково-практичних конференціях (що підтверджується сертифікатами)».</p> <p>Таким чином підстави для зниження оцінки за Критерієм 4 до рівня В відсутні, враховуючи сильні сторони та позитивні практики пропонуємо оцінити дану ОП за Критерієм 4 на А.</p>
<p>Критерій 5. КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ, ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ</p>	
<p>Загальний аналіз щодо Критерію 5: Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5. Відсутність силабусів для дисциплін, які пропонуються для вивчення. Рекомендуємо завантажити Силабуси навчальних дисциплін на офіційний вебсайт ЗВО забезпечити структурне наповнення їх прикладами завдань підсумкового контролю для іспиту та заліку, критеріями оцінювання здобувачів, результатами навчання. ЕГ рекомендує ЗВО запровадити на ОП електронне освітнє середовище у вигляді електронних навчальних курсів (наприклад Moodle), що дозволить в умовах карантинних обмежень здійснювати освітню діяльність та забезпечить об'єктивність екзаменаторів під час проведення контрольних заходів. Рівень відповідності Критерію 5. Рівень В Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5. Критерій «Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність» відповідає рівню В. У ЗВО створена достатня кількість положень, що</p>	<p><i>Дано відповідь по окремим пунктам зауважень Критерію 4.</i> П.2. Критерію 4 – експерти зазначили, що «атестація здобувачів вищої освіти ОП "Геодезія та землеустрій" здійснюється у формі публічного захисту <u>кваліфікаційної роботи у вигляді проекту з пояснювальною запискою</u>», що не відповідає дійсності, у нас відбувається захист кваліфікаційної роботи, що має бути завершеним дослідженням, яке передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у предметній області геодезії та землеустрою. П.3. Критерію 4 – експерти рекомендують використовувати Moodle, який не користується попитом у наших викладачів і студентів, рекомендація недоречна.</p> <p>Щодо загального аналізу Критерію 5: Ми категорично проти зауваження щодо слабких сторін, недоліків у контексті удосконалення Критерію 5, а саме відносно відсутності силабусів (Університет не використовує силабусів, які не передбачені чинним законодавством України, натомість наша форма робочих програм розроблена з врахуванням досвіду університетів партнерів з Німеччини і Великої Британії). Вимога запровадити силабуси є протиправною, порушує автономію ЗВО та знаходиться в протиріччі з основними документами, які складають основу освітньої діяльності КНУТШ. Об'єктивність екзаменаторів під час проведення контрольних заходів відбувається згідно регламенту наявності другого викладача на контрольних заходах. Не зрозумілим є рекомендація ЕГ, щодо розміщення на офіційному веб-сайті ЗВО РНП (силабуси)</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>регламентує оцінювання здобувачів вищої освіти. Учасники освітнього процесу добре обізнані з політикою та вимогами щодо дотримання академічної доброчесності. Усі кваліфікаційні роботи перевіряються на текстові запозичення за допомогою програмного забезпечення Unichек.</p> <p>Рекомендуємо запровадити на ОП електронне освітнє середовище у вигляді електронних навчальних курсів (наприклад Moodle). Це дозволить забезпечити об'єктивність екзаменаторів, а також створить умови для запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, особливо під час дистанційного навчання. На офіційному вебсайті ЗВО відсутні РП (силабуси) навчальних дисциплін за ОПП різних років, рекомендуємо їх розмістити у вільному доступі.</p>	<p>навчальних дисциплін за ОПП різних років, та рекомендація розмістити їх у вільному доступі – з якою метою? Що це додасть якості програми?</p> <p>Усі зауваження не стосуються Критерію 5 – контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність. У межах цього підкритерію експертна група мала б оцінити ефективність технологічних рішень, що їх ЗВО використовує з метою запобігання та протидії проявам академічної недоброчесності, нажаль ні силабус і Moodle до цього не відносяться!!!</p> <p>Тобто, зауваження саме до критерію 5 «Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність» відсутні, тому вважаємо за доцільне оцінити критерій 5 таким, що відповідає рівню А.</p>
<p>Критерій 6. ЛЮДСЬКІ РЕСУРСИ</p>	
<p>Загальний аналіз щодо Критерію 6:</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.</p> <p>Експертною групою виявлено рівень відповідності академічної кваліфікації науково-педагогічних працівників тим освітнім компонентам, які вони викладають в ОП « Геодезія і землеустрій». В ЗВО функціонує система співпраці з роботодавцями в частині проходження практик, атестації здобувачів. Фахівців-практики залучаються до освітнього процесу на умовах погодинної оплати. В ЗВО створена та функціонує система морального та матеріального стимулювання викладацької майстерності.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.</p> <p>Недостатній рівень залучення професіоналів практиків безпосередньо до аудиторних занять шляхом проведення тематичних гостьових лекцій. Слід залучати фахівців до проведення аудиторних занять шляхом організації відкритих гостьових лекцій. Експертна група рекомендує</p>	<p>Ми не погоджуємося з висновками ЕГ щодо слабких сторін, недоліків у контексті Критерію 6, а саме:</p> <p>За твердженнями ЕГ: «у відомостях СО не достатньо представлено інформації у табл. 2 «Зведена інформація про викладачів ОП» про викладачів щодо відповідності критеріям Ліцензійних вимог !!! - це знаходиться поза межами повноважень ЕГ!!! Тому було прохання надати додаткову інформацію про викладачів щодо відповідності критеріям Ліцензійних вимог (Підтверджуючі дані прикріплені у систему, а саме в розділі «Запити та відповіді» під назвою: Запит 7. Перелік фахових статей із студентами – файл: «запит 7» та 2. Перелік статей за п'ять років, файл: «публікації - додатково»), Отримана інформація дала змогу підтвердити відповідність Ліцензійним вимогам.</p> <p>П 4. Критерію 6 - в цьому пункті чітко прописано, що Роботодавці залучаються до аудиторних занять шляхом роботи за сумісництвом. Університет активно залучає роботодавців до реалізації освітнього процесу переважно в частині керівництва практикою, участі в атестації здобувачів та рецензування ОП, що передбачає оцінювання того, чи залучає ЗВО до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Під час роботи з фокус групами, представники Держгеокадастру Галайда Андрій Вікторович та Гуменяк Роман Іванович, представник НДІГК Карпінський Юрій Олександрович підтвердили, що така пропозиція поступала від ЗВО. Підкритерій 6.4 не є жорсткою вимогою.</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>організувати підвищення кваліфікації викладачів на базі інших вітчизняних ВНЗ.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 6. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6. ЕГ підтвердила, що професійна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання, процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Недостатній рівень залучення професіоналів практиків безпосередньо до аудиторних занять шляхом проведення тематичних гостьових лекцій. Слід залучати фахівців до проведення аудиторних занять шляхом організації відкритих гостьових лекцій. Але ця слабка сторона буде усунена найближчим часом. ЕГ вважає, що критерій 6 відповідає рівню В.</p>	<p>У відповіді на загальний підсумок звіту ми зазначали, що у звіті-самооцінки зафіксовано - роботодавці залучені до аудиторних занять ОП шляхом проведення занять-презентацій..... Оскільки додаткових запитів не було, надаємо наступну інформацію - перед студентами виступали з доповідями/лекціями/презентаціями: «Дрони в геодезії та картографії. Досвід використання Drone.ua» (Валерій Яковенко, засновник компанії-інтегратора безпілотних технологій DroneUA) – з демонстрацією приладової бази. «Інноваційні геопросторові апаратно-програмні технологічні рішення корпорації Trimble та Використання сучасного геодезичного обладнання для цілей землеустрою та кадастру» (Мизін Дмитро Олексійович, Глушко Олег, ТОВ "КМС" – офіційний майстер-дистриб'ютор в Україні компанії Trimble Navigation(США)) – з демонстрацією приладової бази. «Формування національної інфраструктури просторових даних = пріоритетний напрям розвитку геодезичної галузі» Карпінський Ю.О., д.техн.н., проф. «Сучасні технології в агросфері» (Микола Чирвак, Василь Шиманський, компанія Smartfarming».</p> <p>Щодо рекомендації «організувати підвищення кваліфікації викладачів на базі інших вітчизняних ВНЗ (???)» - зазначаємо, що наші викладачі проходили підвищення кваліфікації в інших вітчизняних ЗВО (доц. Тітова С.В. та Боднар С.П. - Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, кафедра геодезії, землевпорядкування та кадастру; доц. Гончаренко О.С – КНУБА, на кафедрі геоінформатики та фотограмметрії).</p> <p>Отже, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 6 до рівня В немає, що, зважаючи на відмічені позитивні сторони програми дозволяє нам пропонувати оцінити ОП за цим Критерієм на А.</p>
<p>Критерій 8. ВНУТРІШНЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ</p>	
<p>Загальний аналіз щодо Критерію 8: Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8. Академічна спільнота та стейкхолдери активно залучаються до обговорення ОП та якості підготовки фахівців. Пропозиції щодо ОП від роботодавців та здобувачів освіти систематично враховуються</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8. ЕГ було встановлено недостатній рівень контролю якості освітніх процесів. Недоліки зазначені у критеріях 2 та 4 вказують на низькій рівень контролю та внутрішнього забезпечення якості освітньої програми. ЕГ рекомендує</p>	<p>Ми категорично не погоджуємося із визначенням слабких сторін та недоліків Критерію 8 Критерій 8 дозволяє оцінити, наскільки дієвою є внутрішня система забезпечення якості ЗВО у контексті ОП й головним для експертів має бути встановлення не тільки факту наявності такої системи, а саме вчасне та адекватне її реагування на виявлені недоліки, які мають бути усунені згідно вимог та процедур після проходження акредитації. Критерії 2 та 4, про які йде мова, на думку експертів потребують удосконалення але одночасно (протириччя): Критерій 2: « Не впливають на освітній процес», «... рекомендовано удосконалити можливість обрання вибіркового дисциплін» (про це ми надавали відповідь, але нам нічого не залишається як ще раз продублювати його) Положенням про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін передбачено такі варіанти вибору дисциплін: з варіативної складової навчального плану</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>посилити роботу з організації внутрішнього забезпечення якості освітньої програми та звернути на це окрему увагу представникам ЗВО</p> <p>Рівень відповідності Критерію 8. Рівень В</p>	<p><i>освітньої програми, на якій студент навчається; із блоку дисциплін навчального плану іншої освітньої програми того ж освітнього рівня; із блоку обов'язкових дисциплін іншої освітньої програми іншого освітнього рівня; в іншому ЗВО за умов реалізації студентом права на академічну мобільність.</i> В Університеті створені та діють особисті онлайн-кабінети для студентів в системі Triton (https://student.triton.knu.ua), через яку студенти обирають вибіркові компоненти. У звіті ЕГ зазначено, що <i>під час зустрічі із академічним персоналом, викладачі наполягали на тому, що фактично здобувачі можуть обирати дисципліни із споріднених спеціальностей і інших освітніх програм. Під час зустрічі із студентською спільнотою, вони також свідчили про те що така можливість вибору є, однак вони обирають рекомендований блок оскільки розуміють його необхідність для фахової підготовки.</i></p> <p><i>Таким чином, ЕГ робить висновок про недоліки у роботі внутрішньої системи забезпечення аргументуючи недоліками яких у програми немає. Такий підхід не може бути сприйнятим.</i></p>
<p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8. ЗВО дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП, намагається враховувати позиції та потреби усіх стейкхолдерів. Разом з тим, ЕГ дійшла висновку, що потрібно посилити роботу з організації внутрішнього забезпечення якості освітньої програми та звернути на це окрему увагу представникам ЗВО. Освітня програма за критерієм 8 відповідає вимогам. Під час аналізу критерію 8 було виявлено низку недоліків, що можуть бути виправлені при подальшому перегляді ОП, з урахуванням посиленого контролю внутрішньої системи забезпечення якості освіти.</p>	<p>В обґрунтуванні Критерію 8 зазначено: під час аналізу критерію 8 «було виявлено низку недоліків», але зазначені недоліки містять посилання на критерії 2 та 4 , тому виникає питання щодо оцінювання Критерію 8.</p> <p>Вищезазначене дозволяє нам пропонувати оцінити дану ОНП за Критерієм 8 на рівні А.</p>
<p>Критерій 9. ПРОЗОРІСТЬ ТА ПУБЛІЧНІСТЬ</p>	
<p>Загальний аналіз щодо Критерію 9: Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9. Прозорість та публічність ЗВО щодо його діяльності як на офіційному сайті, так і у різноманітних соціальних мережах підтримується на високому рівні. У ЗВО чітко</p>	<p>Ми категорично не погоджуємося з висновками ЕГ щодо неповного розміщення РНП на сайті факультету, наголошуємо на тому, <u>що усі діючі РНП є на сайті факультету,</u> окрім цього ці РНП підв'язані під редакції ОП «Геодезія та землеустрій» відповідно по редакціях 2019, 2021, 2022 рр. При бажанні експерти могли надати додатковий запит щодо програм, що вже в архіві.</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>визначені правила та процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників процесу, розроблена чітка нормативно-правова база. У вільному доступі є пропозиції, що дають стейкхолдери для відслідковування траєкторії змін цієї ОП.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.</p> <p>До слабких сторін необхідно віднести складність пошуку окремих документів на сайті ЗВО. Неповне розміщення РПНД на офіційному сайті факультету, хоча ця прогалина в акредитації ОП не носить суттєвий характер і не впливає на загальну позитивну оцінку цього критерію.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 9.</p> <p>Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.</p> <p>Публічність і прозорість інформації щодо прав та обов'язків учасників освітнього процесу, освітньо-професійної програми та ступінь відкритості ОПІ для обговорення і вдосконалення знаходиться на достатньому рівні. Обсяг інформації, що оприлюднюється, є достатнім для того, аби забезпечити потенційних вступників інформацією і дати можливість зробити усвідомлений вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою. Неповне розміщення РПНД на офіційному сайті факультету не є суттєвим недоліком в контексті Критерію 9.</p>	<p>Дуже дивним виглядає слабка сторона щодо пошуку окремих документів на сайті ЗВО. На офіційній сторінці КНУТШ є головна сторінка (головна інформація), з якої треба розпочинати пошук необхідної інформації, окрім того існує пошукова чарунка, до якої можна ввести назву документу да надзвичайно легко знайти його.</p> <p>Таким чином підстав для зниження оцінки за Критерієм 9 до рівня В немає, що дозволяє нам пропонувати оцінити ОП, що акредитується, за Критерієм 9 на А.</p>